

Dosarul nr. 3ra-78/2020

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (V. Dodon)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Minciuna, V. Mihaila, V. Sîrbu)

DECIZIE

22 ianuarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh
Iurie Bejenaru

examinând recursul depus de Lilia Ciumac, reprezentată de avocatul Grigore Popa,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Lilia Ciumac împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului administrativ, obligarea efectuării recalculului și achitării diferenței indemnizației de maternitate,

împotriva deciziei din 25 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost casată integral hotărârea din 06 martie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani și a fost pronunțată o nouă decizie prin care acțiunea a fost respinsă,

c o n s t a t ă:

La data de 28 ianuarie 2019 Lilia Ciumac a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului administrativ, obligarea efectuării recalculului și achitării diferenței indemnizației de maternitate.

În motivarea acțiunii a indicat că, începând cu 07 noiembrie 2011 a fost angajată la Întreprinderea de Stat „Direcția Servicii pentru Corpul Diplomatic” ca loc de muncă de bază până la 23 iunie 2017, iar din data de 01 decembrie - 2013 prin cumul a desfășurat activitatea în calitate de consilier în domeniul vizelor la „Ifatrans” SRL (lucru de bază din 23 iunie 2017) având statut de persoană asigurată.

La data de 01 aprilie 2014 a ieșit în primul concediu de maternitate până la 03 noiembrie 2014 cu venitul mediu asigurat (baza de calcul) de 9 588,34 de lei, iar mărimea indemnizației fiindu-i stabilită de 39 590,57 de lei.

Ulterior, din 04 noiembrie 2014 până la 31 august 2017 i-a fost acordat concediul parțial plătit de îngrijire a copilului XXXXX până la vârsta de 3 ani, cu achitarea indemnizației lunare de 2876,5 lei lunar.

În continuare, la 28 august 2017 a ieșit din nou în concediul de maternitate până la 31 decembrie 2017, fiindu-i stabilită aceeași bază de calcul și indemnizație de maternitate ca și pentru precedentul copil de 9 588,34 de lei și respectiv în total suma de 39 590,57 de lei.

A indicat că, din 01 ianuarie 2018 până la 07 noiembrie 2020, reclamantei i-a fost acordat concediul parțial plătit de îngrijire a copilului ZZZZZ până la vârsta de 3 ani, cu achitarea aceleiași indemnizații lunare de 2876,5 lei lunar.

A susținut că, la 06 septembrie 2018 a ieșit din nou în concediul de maternitate până la 09 ianuarie 2019, fiind totodată în continuare în concediu parțial plătit de îngrijire a copilului ZZZZZ până la vârsta de 3 ani (01 ianuarie 2018-07 noiembrie 2020), fiindu-i stabilită de Casa Teritorială de Asigurări Sociale municipiul Chișinău, sectorul Centru baza de calcul de 2610 lei, iar mărimea indemnizației de maternitate a fost stabilită în sumă totală de 10 762,74 de lei.

A menționat că, prin cererea nr. 8959 din 26 septembrie 2018, adresată Casei Teritoriale de Asigurări Sociale municipiul Chișinău, sectorul Centru, reclamanta Lilia Ciumac a solicitat să fie informată despre modul în care a fost calculată indemnizația de maternitate în sumă de 10 762,74 de lei.

La 12 octombrie 2018, prin scrisoarea nr. 9993 a fost informată despre modul în care a fost determinată indemnizația de maternitate în sumă de 10 762,74 de lei și că baza de calcul a reieșit din cuantumul minim garantat al salariului în sectorul real în vigoare la data producerii riscului asigurat.

Totodată, a fost indicat că, la calcularea indemnizației de maternitate s-a constatat că venitul asigurat lipsește la toate unitățile, pe motiv de concediu de maternitate și concediu pentru îngrijirea copilului până la împlinirea vârstei de 3 ani, iar varianta cu substituire cu cel mult 36 luni calendaristice consecutive în care a fost realizat venit asigurat, luni imediat premergătoare nu este posibil de aplicat, pe motiv că în această perioadă lipsește venitul asigurat.

A invocat reclamanta că, pentru a primi copia deciziei în baza căreia a fost stabilită indemnizația de maternitate în sumă de 10762,47 de lei, s-a adresat cu o solicitare înregistrată cu nr. 10872 din 21 noiembrie 2018, iar la 26 noiembrie 2018 a recepționat copia deciziei nr. 20/91/1/15375 din 12 septembrie 2018 de stabilire a indemnizației de maternitate.

A afirmat că, luând cunoștință cu actul administrativ menționat la 26 noiembrie 2018 a constatat că acesta este parțial neîntemeiat și pasibil de a fi modificat, în ceea ce ține de calcularea bazei de calcul și necesitatea efectuării recalculului corespunzător.

A declarat că, cererea prealabilă a înaintat-o Casei Naționale de Asigurări Sociale la data de 11 decembrie 2018, recepționată de Casa Națională de Asigurări Sociale la 13 decembrie 2018 (confirmată prin avizul de recepție), iar la 24 ianuarie 2019 reclamanta a recepționat răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale, prin care cererea prealabilă i-a fost respinsă.

Reclamanta a considerat că, Casa Teritorială de Asigurări Sociale sect. Centru în calitate de subdiviziune a Casei Naționale de Asigurări Sociale, reieșind din

interpretarea eronată a prevederilor Legii privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale, i-a diminuat baza de calcul de la suma de 9588,34 de lei la suma de 2610 lei și, respectiv, achitarea diminuată a indemnizației de maternitate în sumă de 10762,74 de lei.

A menționat reclamanta că, în situația sa este aplicabilă prevederea că, în cazul în care asiguratul, în ultimele 12 luni calendaristice premergătoare lunii survenirii riscului asigurat, nu a realizat venit asigurat la nici o unitate din motiv de concediu pentru îngrijirea copilului până la împlinirea vârstei de 3 ani, cuantumul indemnizației de maternitate și al indemnizației pentru creșterea copilului următor se stabilește reieșind din baza de calcul în al cărei temei s-au calculat aceste indemnizații pentru copilul precedent, cu condiția că aceasta va duce la majorarea cuantumului indemnizației. Or, începând cu 01 iulie 2014 până în prezent dînsa se află neînterupt în concedii de maternitate și de îngrijire a copilului până la vârsta de 3 ani.

Astfel, reieșind din venitul mediu lunar asigurat, în al cărei temei s-a calculat această indemnizație pentru copilul precedent, se aplică cu condiția că aceasta va duce la majorarea cuantumului indemnizației, fapt care este aplicabil speței în cauză.

A considerat reclamanta că, nu poate fi reținută interpretarea dată de Casa Națională de Asigurări Sociale motivând că, în ultimele 12 luni calendaristice premergătoare lunii survenirii riscului asigurat, venitul asigurat a lipsit pe motive combinate: concediu de maternitate și concediu pentru îngrijirea copilului până la împlinirea vârstei de 3 ani.

A susținut reclamanta că, Codul muncii reglementează într-un singur articol, atât concediul de maternitate, cât și concediul parțial plătit pentru îngrijirea copilului, drept concedii sociale în timpul cărora persoanele asigurate nu realizează venit asigurat, însă li se stabilesc indemnizații din bugetul asigurărilor sociale de stat și li se include această perioadă în stagiul de cotizare.

Reclamanta a considerat că, o interpretare extensivă și defavorabilă a prevederilor Legii privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale ar crea pentru persoana asigurată Lilia Ciumac o situație de discriminare, fiindu-i aplicat un tratament diferențiat față de alte persoane în situație analogică sau compatibile (lipsa venitului asigurat în ultimele 12 luni premergătoare exclusiv din motiv de concediu pentru îngrijirea copilului până la împlinirea vârstei de 3 ani), fără să existe o justificare obiectivă și rezonabilă.

Din aceste motive, reclamanta a solicitat, modificarea deciziei nr. 2018/91/1/15375 din 12 septembrie 2018, privind stabilirea indemnizației de maternitate, cu efectuarea recalculului, prin stabilirea bazei de calcul în sumă de 9 588,34 de lei și indemnizației de maternitate în sumă de 39 590,57 de lei, cu efectuarea recalculului și achitarea diferenței respective; încasarea cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 5 000 de lei.

Prin hotărârea din 06 martie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, acțiunea depusă de Lilia Ciumac a fost admisă, a fost anulată parțial decizia nr. 2018/91/1/15375 din 12 septembrie 2018 privind stabilirea indemnizației de maternitate emisă de Casa Teritorială de Asigurări Sociale sectorul Centru, municipiul Chișinău, a fost stabilită baza de calcul în sumă de 9 588,34 de lei și indemnizația de maternitate în sumă de 39 590, 57 de lei, cu efectuarea recalculării

și achitarea diferenței în beneficiul reclamantei Lilia Ciumac. Au fost încasate de la Casa Națională de Asigurări Sociale în beneficiul reclamantei Lilia Ciumac cheltuielile de asistență juridică în sumă de 5000 de lei.

La data de 02 aprilie 2019 Casa Națională de Asigurări Sociale a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 06 martie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Prin decizia din 25 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost casată integral hotărârea din 06 martie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani și a fost pronunțată o nouă hotărâre cu privire la respingerea acțiunii.

La data de 30 octombrie 2019 Lilia Ciumac, reprezentată de avocatul Grigore Popa, a depus recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu emiterea unei noi decizii de admitere a acțiunii, inclusiv încasarea cheltuielilor de asistență juridică suportate de recurentă la judecarea cauzei în ordine de apel în sumă de 5000 de lei și suma de 3000 de lei în recurs.

În motivarea recursului a invocat că instanța de apel a interpretat eronat Legea privind indemnizațiile pentru incapacitate de muncă și alte prestații de asigurări sociale nr. 289 din 22 iulie 2004 și Hotărârea Guvernului nr. 108 din 03 februarie 2005 privind aprobarea Regulamentului cu privire la condițiile de stabilire, modul de calcul și de plată a indemnizațiilor pentru incapacitate temporară de muncă.

În special instanța de apel a făcut trimitere în motivarea soluției pe art. 7 alin. 7/1 al Legii nr. 289 din 22 iunie 2004 și pct. 75, 76 din Hotărârea Guvernului nr. 108 din 03 februarie 2005, în detrimentul prevederilor art. 7 alin. (7/2) al Legii nr. 289 din 22 iulie 2004 și pct. 79 din Hotărârea de Guvern sus-menționată, pe care le consideră aplicabile speței date.

A menționat că din analiza gramaticală art. 7 alin. (7¹) al Legii nr. 289 din 22 iulie 2004, în vigoare la momentul adoptării deciziei de CNAS de stabilire a indemnizației de maternitate, la care face referire instanța de apel, se observă că acest alineat stabilește modul de constituire a bazei de calcul pentru indemnizația de maternitate și a celei de îngrijire a copilului până la împlinirea vârstei de 3 ani, în timp ce alin. (7²) al aceluiași articol stabilește quantumul indemnizației de maternitate și al indemnizației pentru creșterea copilului următor.

De altfel, art. 7 alin. (7¹) nu se referă la situațiilor când urmează a fi calculată (stabilit quantumul indemnizației de maternitate) pentru copilul următor, fiind o prevedere generală pentru stabilirea bazei de calcul în alte situații decât în cazul specific al recurenteii când se cere stabilirea quantumului indemnizației de maternitate pentru copilul următor.

A mai menționat recurentul că art. 7 alin. (7¹) nu menționează în mod expres că este aplicabil situațiilor când venitul persoanei asigurate lipsește în ultimele 12 luni calendaristice premergătoare lunii producerii riscului asigurat din motive combinate, ci enumeră motivele alternative de lipsă a venitului asigurat în ultimele 12 luni, care permit stabilirea bazei de calcul al indemnizației de maternitate, reieșind din quantumul minim garantat al salariatului în sectorul real la data producerii riscului asigurat, la locul de muncă de bază al asiguratului.

A atras atenția instanței de apel că intimatul a invocat prevederile art. 7 alin. (7¹) din Legea nr. 289 din 22 iulie 2004 pentru prima dată în cererea de apel, pe când în răspunsul la cererea prealabilă au fost invocate ca temei legal pentru diminuarea bazei de calcul și stabilirea cuantumului indemnizației de maternitate în sumă de 10762,47 de lei, prevederile art. 7 alin. (1) din Legea nr. 289 din 22 iulie 2004 și prevederile pct. 74, 75, 76 din Hotărârea Guvernului nr. 108 din 03 februarie 2005 privind aprobarea Regulamentului cu privire la condițiile de stabilire, modul de calcul și de plată a indemnizațiilor pentru incapacitate temporară de muncă.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod a intrat în vigoare la 01 aprilie 2019.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale. În conformitate cu art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 247 din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează și soluționează recursul fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, Curtea Supremă de Justiție poate decide citarea participanților la proces.

În conformitate cu art. 248 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, examinând recursul, Curtea Supremă de Justiție adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

Studiind materialele dosarului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a menține decizia instanței de apel din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 194 alin. (2) Cod administrativ, în procedura de examinare a cererilor de recurs, hotărârile și deciziile contestate se examinează din oficiu în privința existenței greșelilor procedurale și aplicării corecte a dreptului material.

Din materialele cauzei s-a constatat că, înaintând prezenta acțiune în judecată, Lilia Ciurac a solicitat modificarea deciziei nr. 2018/19/1/15375 din 12 septembrie 2018 privind stabilirea indemnizației de maternitate, emisă de Casa Teritorială de Asigurări Sociale mun. Chișinău, sectorul Centru, prin stabilirea bazei de calcul în sumă de 9588,34 de lei și indemnizația de maternitate în sumă de 39590,57 de lei, cu efectuarea recalculării și achitarea în beneficiul ei a diferenței respective, precum și încasarea cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 5000 de lei.

Fiind investită cu judecarea cauzei, prima instanță a ajuns la concluzia de a admite acțiunea depusă de Lilia Ciurac, a anulat parțial decizia nr. 2018/91/1/15375 din 12 septembrie 2018 privind stabilirea indemnizației de maternitate emisă de Casa Teritorială de Asigurări Sociale sectorul Centru, municipiul Chișinău, a fost stabilită baza de calcul în sumă de 9 588,34 de lei și indemnizația de maternitate în sumă de

39 590, 57 de lei, cu efectuarea recalculării și achitarea diferenței în beneficiul reclamantei Lilia Ciumac. Au fost încasate de la Casa Națională de Asigurări Sociale în beneficiul reclamantei Lilia Ciumac cheltuielile de asistență juridică în sumă de 5000 de lei.

Judecând cauza în ordine de apel, Curtea de Apel Chișinău a casat hotărârea primei instanțe și a emis o nouă decizie prin care a respins cererea de chemare în judecată, ca fiind neîntemeiată.

Pentru a decide astfel, instanța de apel cu referire la prevederile art. 7 alin. (2), din Legea privind sistemul public de asigurări sociale nr. 489-XIV din 08 iulie 1999, art. 7 pct. 1, art. 7 alin. 7¹ și alin. 7² din Legea nr. 289 din 22 iulie 2004 privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale, pct. 75, 76 din Hotărârea Guvernului nr. 108 din 03 februarie 2005 privind aprobarea Regulamentului cu privire la condițiile de stabilire, modul de calcul și de plată a indemnizațiilor pentru incapacitate temporară de muncă, a reținut că întemeiat Casa Națională de Asigurări Sociale a aplicat prevederile menționate și corect a stabilit mărimea indemnizației de maternitate Lilei Ciumac, în cuantum de 10 762,74 de lei, reieșind din mărimea salariului în sectorul real, în vigoare la data acordării concediului de maternitate.

A stabilit instanța de apel că baza de calcul a indemnizației de maternitate constituie venitul asigurat realizat în perioada septembrie 2017 - august 2018.

Astfel, din materialele cauzei a atestat instanța de apel că, în perioada 09.2017-12.2017 reclamanta s-a aflat în concediu de maternitate, iar din 01.2018-08.2018 în concediu pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 3 ani.

Prin urmare, la determinarea bazei de calcul a constatat că, în perioada de substituire de 36 de luni calendaristice (septembrie 2014-august 2017) venitul asigurat lipsește, astfel întrucât venitul asigurat lipsește pe motive combinate (indemnizația de maternitate și indemnizația pentru creșterea copilului până la vârsta de 3 ani) indemnizația de maternitate nu poate fi calculată, reieșind din baza de calcul în al cărei temei s-a calculat indemnizația de maternitate pentru copilul precedent.

În consecință, instanța de apel a conchis că prima instanță nu a dat o apreciere obiectivă probelor administrate, nu a constatat și nu a elucidat pe deplin circumstanțe importante pentru soluționarea cauzei și incorect a aplicat normele de drept material.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră concluzia instanței de apel privind respingerea acțiunii justă, aceasta având la bază cumulul dovezilor administrate în coraport cu normele juridice ce guvernează raportul juridic litigios.

Pe parcursul judecării cauzei s-a stabilit că, Lilia Ciumac a fost angajată la Întreprinderea de Stat „Direcția Servicii pentru Corpul Diplomatic” ca loc de muncă de bază, începând cu 07 noiembrie 2011 până la 23 iunie 2017, iar din data de 01 decembrie 2013, prin cumul a desfășurat activitatea în calitate de consilier în domeniul vizelor la SRL „Ifatrans” (lucru de bază din 23 iunie 2017), având statut de persoană asigurată (f.d. 31-32).

La data de 01 aprilie 2014, Lilia Ciumac a ieșit în primul concediu de maternitate până la 03 noiembrie 2014, cu venitul mediu asigurat (baza de calcul) de 9588,34 de lei, iar mărimea indemnizației a fost stabilită de 3 9312,18 lei (f.d. 17).

Din data de 04 noiembrie 2014 până la 31 august 2017 i-a fost acordat concediul parțial plătit de îngrijire a copilului XXXXX până la vârsta de 3 ani cu achitarea indemnizației lunare de 2876,5 lei lunar (f.d.18).

În continuare, la data de 28 august 2017 a ieșit din nou în concediul de maternitate până la 31 decembrie 2017, fiind stabilită aceeași bază de calcul și indemnizație de maternitate ca și pentru precedentul copil de 9588,34 de lei și respectiv în total suma de 39590,57 de lei (f.d. 19).

Din 01 ianuarie 2018 până la 07 noiembrie 2020 i-a fost acordat concediul parțial plătit de îngrijire a copilului ZZZZZ până la vârsta de 3 ani, cu achitarea aceleiași indemnizații lunare de 2876,5 lei lunar (f.d 20).

La 06 septembrie 2018 Lilia Ciumac a ieșit din nou în concediul de maternitate până la 09 ianuarie 2019, fiindu-i stabilită de Casa Teritorială de Asigurări Sociale municipiul Chișinău, sectorul Centru, baza de calcul de 2610 lei, iar mărimea indemnizației de maternitate a fost stabilită în sumă totală de 10 762,74 de lei (f.d 16).

La data de 12 octombrie 2018, prin scrisoarea nr. 9993, Lilia Ciumac a fost informată de Casa Teritorială de Asigurări Sociale municipiul Chișinău, sectorul Centru despre modul în care a fost determinată indemnizația de maternitate în sumă de 10762,74 de lei, motivându-se că, baza de calcul a reieșit din cuantumul minim garantat al salariului în sectorul real în vigoare la data producerii riscului asigurat.

Totodată, s-a indicat că, la calcularea indemnizației de maternitate s-a constatat că venitul asigurat lipsește la toate unitățile, pe motiv de concediu de maternitate și concediu pentru îngrijirea copilului până la împlinirea vârstei de 3 ani, iar varianta cu substituie cu cel mult 36 de luni calendaristice consecutive în care a fost realizat venit asigurat, lunii imediat premergătoare nu este posibil de aplicat, pe motiv că în această perioadă lipsește venit asigurat (f.d 13-14).

La data de 21 noiembrie 2018, Lilia Ciumac s-a adresat cu solicitarea înregistrată cu nr. 10872 către Casa Teritorială de Asigurări Sociale municipiul Chișinău, sectorul Centru, privind eliberarea informației, iar la 26 noiembrie 2018 a recepționat copiile deciziilor de stabilire a indemnizației de maternitate, indemnizației lunare pentru creșterea copilului până la vârsta de 3 ani (f.d. 15-20).

La data de la 11 decembrie 2018 Lilia Ciumac s-a adresat către Casa Națională de Asigurări Sociale cu cerere prealabilă (f.d. 8-9), iar la 18 ianuarie 2019 Casa Națională de Asigurări Sociale a respins cererea prealabilă depusă de către Lilia Ciumac (f.d. 10-11).

Conform art. 7 alin. (2) al Legii privind sistemul public de asigurări sociale nr. 489- XIV din 08 iulie 1999, prestațiile de asigurări sociale se acordă sub formă de pensii, indemnizații, ajutoare și sub alte forme prevăzute de lege, iar alin. (3) prevede că, în sistemul public, prestațiile de asigurări sociale reprezintă venit de înlocuire pentru pierderea totală sau parțială a veniturilor ca urmare a vârstei, dizabilității, accidentelor, bolilor, maternității, pierderii locului de muncă sau decesului, denumite în continuare riscuri asigurate.

Astfel, după cum rezultă din actele cauzei Lilia Ciumac începând cu 01 iulie 2014 până la 03 noiembrie 2014, prin decizia CTAS Centru, i-a fost stabilită și achitată indemnizația de maternitate din venitul mediu lunar, în cuantum de 39590,57 de lei.

Ulterior, din data de 04 noiembrie 2014 până la 31 august 2017 i-a fost stabilită indemnizația pentru creșterea copilului până la vârsta de 3 ani, pentru copilul XXXXX, în cuantum de 2 876,50 de lei lunar.

Conform art. 7 alin. (1) al Legii privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale nr. 289 din 22.07.2004, baza de calcul a indemnizației de maternitate o constituie venitul mediu lunar asigurat realizat în ultimele 12 luni calendaristice premergătoare lunii producerii riscului asigurat, venit din care au fost calculate contribuții individuale de asigurări sociale.

Ulterior, la data de 28 august 2017 până la 31 decembrie 2017, Liliei Ciumac i-a fost acordat concediul de maternitate, iar la data 01 ianuarie 2018 până la 07 noiembrie 2020 concediu pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 3 ani, stabilite din baza de calcul pentru copilul precedent.

Conform art. 7, alin. (7²) din Legea privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale nr. 289-XV din 22.07.2004, în cazul în care asiguratul, în ultimele 12 luni calendaristice premergătoare lunii survenirii riscului asigurat, nu a realizat venit asigurat la nici o unitate din motiv de concediu pentru îngrijirea copilului până la împlinirea vârstei de 3 ani, cuantumul indemnizației de maternitate și al indemnizației pentru creșterea copilului următor se stabilește reieșind din baza de calcul în al cărei temei s-au calculat aceste indemnizații pentru copilul precedent.

Conform prevederilor art. 7 alin. (7¹) al Legii privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale, în cazul în care asiguratul, în ultimele 12 luni calendaristice premergătoare lunii producerii riscului asigurat, nu are realizat venit asigurat la nici o unitate, ori dacă venitul lunar asigurat realizat în ultimele 12 luni calendaristice incluse în calcul este mai mic decât salariul tarifar pentru categoria I de salarizare în sectorul bugetar sau, după caz, decât cuantumul minim garantat al salariului în sectorul real din motiv de concediu medical, concediu de maternitate, concediu pentru îngrijirea copilului până la împlinirea vârstei de 3 ani, șomaj cu drept de ajutor de șomaj, baza de calcul al indemnizației de maternitate și al indemnizației pentru creșterea copilului până la împlinirea vârstei de 3 ani o constituie cuantumul unui salariu tarifar pentru categoria I de salarizare în sectorul bugetar sau, după caz, cuantumul minim garantat al salariului în sectorul real în vigoare la data producerii riscului asigurat, la locul de muncă de bază al asiguratului ori, la cererea asiguratului, aceste luni se substituie cu același număr de luni calendaristice imediat premergătoare perioadei incluse în calcul, cu condiția că aceasta va duce la majorarea cuantumului indemnizației.

Conform pct. 75 din Regulamentul cu privire la condițiile de stabilire, modul de calcul și de plată a indemnizațiilor pentru incapacitate temporară de muncă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 108 din 03 februarie 2005, în cazul în care asiguratul în toate 12 luni calendaristice premergătoare lunii producerii riscului asigurat, nu a realizat venit asigurat la nici o unitate, ori, dacă venitul lunar asigurat realizat în ultimele 12 luni calendaristice incluse în calcul este mai mic decât

salariul tarifar pentru categoria I de salarizare în sectorul bugetar sau, după caz, decît cuantumul minim garantat al salariului în sectorul în sectorul real din motiv de concediu medical, concediu de maternitate, concediu pentru îngrijirea copilului pînă la împlinirea vârstei de 3 ani, șomaj cu drept de ajutor de șomaj, baza de calcul al indemnizației de maternitate o constituie cuantumul unui salariu tarifar pentru categoria I de salarizare în sectorul bugetar sau, după caz, cuantumul minim garantat al salariului în sectorul real în vigoare la data producerii riscului asigurat, la locul de muncă de bază al asiguratului sau, aceste luni se substituie cu același număr de luni calendaristice consecutive în care a fost realizat venitul asigurat, luni imediat premergătoare, perioadei incluse în calcul cu condiția că aceasta va duce la majorarea cuantumului indemnizației.

Conform pct. 76 din Regulamentul menționat, perioada de substituire în cazul stabilirii bazei de calcul a indemnizației de maternitate în cazul lipsei venitului asigurat, din motiv de concediu de maternitate și concediu pentru îngrijirea copilului pînă la împlinirea vârstei de 3 ani este de cel mult 36 luni calendaristice.

La caz, având la bază cadrul legal sus-menționat, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de apel corect a reținut că, concediul de maternitate a fost acordat recurenteii începând 06 septembrie 2018 pînă la 09 ianuarie 2019. Respectiv, baza de calcul a indemnizației de maternitate constituie venitul asigurat realizat în perioada septembrie 2017 - august 2018.

Astfel, din materialele cauzei se atestă că, în perioada septembrie 2017-decembrie 2017 Lilia Ciumac s-a aflat în concediu de maternitate, iar din ianuarie 2018 pînă în august 2018 în concediu pentru îngrijirea copilului pînă la vârsta de 3 ani.

Prin urmare, la determinarea bazei de calcul s-a constatat că, în perioada de substituire de 36 de luni calendaristice (septembrie 2014-august 2017) venitul asigurat lipsește, astfel întrucît venitul asigurat lipsește pe motive combinate (indemnizația de maternitate și indemnizația pentru creșterea copilului pînă la vârsta de 3 ani) indemnizația de maternitate nu poate fi calculată, reieșind din baza de calcul în al cărei temei s-a calculat indemnizația de maternitate pentru copilul precedent.

În consecință, instanțe de recurs conchide că instanța de apel temeinic și legal a stabilit că, intimatul Casa Națională de Asigurări Sociale întemeiat a aplicat prevederile art. 7 alin. (7¹) din Legea privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale și pct.75 din Regulamentul cu privire la condițiile de stabilire, modul de calcul și de plată a indemnizațiilor pentru incapacitate temporară de muncă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 108 din 03 februarie 2005, și corect a stabilit mărimea indemnizației de maternitate recurenteii Lilia Ciumac, în cuantum de 10 762,74 de lei, reieșind din mărimea salariului în sectorul real, în vigoare la data acordării concediului de maternitate.

Or, în speță, instanța de apel just a concluzionat că, este inaplicabilă reglementarea art.7 alin. (7²) al Legii nr. 289 din 22.07.2004 și pct. 79 al Regulamentului cu privire la condițiile de stabilire, modul de calcul și de plată a indemnizațiilor pentru incapacitate temporară de muncă, din considerentul că, Lilia

Ciumac, în ultimele 12 luni calendaristice mergătoare lunii survenirii riscului asigurat, nu a realizat venit asigurat la nici o unitate, din motiv de concediu pentru îngrijirea copilului până la împlinirea vârstei de 3, ori, așa cum a fost stabilit, aceasta s-a aflat în perioada septembrie 2017- decembrie 2017 în concediu de maternitate, iar din ianuarie 2018- august 2018 în concediu pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 3 ani.

Colegiul reține că este întemeiată concluzia instanței de apel precum că art. 7 alin. (7¹) și alin. (7²) din Legea privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale reglementează două situații juridice distincte, și anume:

- alin. (7¹) se aplică în cazul în care, asiguratul, în ultimele 12 luni calendaristice premergătoare lunii producerii riscului asigurat, nu are realizat venit asigurat la nici o unitate, ori dacă venitul lunar asigurat realizat în ultimele 12 luni calendaristice din motiv de concediu medical, concediu de maternitate, concediu pentru îngrijirea copilului până la împlinirea vârstei de 3 ani, baza de calcul al indemnizației de maternitate și al indemnizației pentru creșterea copilului până la împlinirea vârstei de 3 ani o constituie cuantumul unui salariu tarifar pentru categoria I de salarizare în sectorul bugetar sau, după caz, cuantumul minim garantat al salariului în sectorul real în vigoare la data producerii riscului asigurat, la locul de muncă de bază al asiguratului ori, la cererea asiguratului, aceste luni se substituie cu același număr de luni calendaristice imediat premergătoare perioadei incluse în calcul, cu condiția că aceasta va duce la majorarea cuantumului indemnizației.

- alin. (7²) se aplică în cazul în care asiguratul, în ultimele 12 luni calendaristice premergătoare lunii survenirii riscului asigurat, nu a realizat venit asigurat la nici o unitate din motiv de concediu pentru îngrijirea copilului până la împlinirea vârstei de 3 ani, cuantumul indemnizației de maternitate și al indemnizației pentru creșterea copilului următor se stabilește reieșind din baza de calcul în al cărei temei s-au calculat aceste indemnizații pentru copilul precedent.

Prin urmare, în circumstanțele stabilite, concluzia instanței de fond, precum că Legea privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurare socială nr. 289 din 22 iulie 2004 și Hotărârea Guvernului nr. 108 din 03 februarie 2005, nu stabilesc excepții pentru calcularea cuantumului indemnizației de maternitate și a indemnizației pentru creșterea copilului următor, or, aceasta se stabilește reieșind din baza de calcul în al cărei temei s-au calculat aceste indemnizații pentru copilul precedent, fără excepții, este una contrară cadrului legal precizat.

În asemenea circumstanțe, instanța de recurs conchide că, instanța de apel temeinic și legal a respins acțiunea depusă de către Lilia Ciumac, iar argumentele invocate de către recurentă în recurs sunt neîntemeiate și de aceea nu pot fi reținute.

Astfel, din considerentele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul.

În conformitate cu art. 248 alin. (1) lit. a), 248 alin. (2) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al

d e c i d e:

Se respinge recursul depus de Lilia Ciumac, reprezentată de avocatul Grigore Popa.

Se menține decizia din 25 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Lilia Ciumac împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului administrativ, obligarea efectuării recalculului și achitării diferenței indemnizației de maternitate.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Maria Ghervas

Nina Vascan

Victor Burduh

Iurie Bejenaru